

PERSBERICHT

Velp, 17 oktober 2023

BELASTINGVERGROENING RAAKT NEDERLANDSE WONINGBOUW MIDSCHEPS

De door het kabinet voorgestelde verhoging van de energiebelasting kan door de Nederlandse industrie van gebakken bouwproducten niet worden ontlopen. Duurzame alternatieven voor aardgas zijn simpelweg nog niet beschikbaar zodat de vergroeningsmaatregel vooral betekent dat de Nederlandse huizenbouwer duurder uit zal zijn. “De huizenbouwer wil Nederlandse baksteen en keramische dakpannen en tegels maar dat wordt op deze wijze wel heel kostbaar” zegt Ewald van Hal, directeur van branchekoepel KNB.

Prikkel prikkelt niet maar prikt

Deze en volgende week buigt de Tweede Kamer zich over het Belastingplan 2024. Het plan bevat voor fabrikanten van bouw materiaal een onaangename verrassing. Naast een forse verhoging van de tarieven van de energiebelasting komt daar het afschaffen van een vrijstelling gasbelasting nog eens overheen. Resultaat is een belastingverhoging voor de fabrikanten tot 800% in enkele jaren.

Het Kabinet wil met een fors hogere energiebelasting de energie-intensieve industrie prikkelen tot investeringen in verdere verduurzaming in Nederland. De overwegend uit familiebedrijven bestaande baksteensector doet daar al veel aan. De sterk verzwaarde belastingdruk kan het desondanks niet ontlopen, eenvoudigweg omdat gas een belangrijke grondstof is en duurzame alternatieven voorlopig nog niet beschikbaar zijn. Eerder sectoronderzoek toont aan met bijvoorbeeld groene waterstof wel degelijk bouwkeramiek is te bakken. Door het nog lange tijd ontbreken van feitelijke beschikbaarheid aan groene waterstof drukt de extra belasting nu vooral ‘als een steen op de maag’ van zowel de sector maar ook woningbouwers.

Maatschappelijke behoefte

“Het afschaffen van de vrijstellingsregeling in combinatie met een gelijktijdige tariefstijging zal de maatschappelijke behoefte aan bakstenen, dakpannen en tegels niet verminderen” zegt KNB-directeur Ewald van Hal. Branchekoepel KNB voorziet duurdere producten en een verschuiving van productie naar buurlanden met een toename van de import in de komende jaren als resultaat. Dat zal sluipenderwijs gaan. KNB-directeur Ewald van Hal: “Het is een ernstig dilemma: wel worden aangesproken op verduurzaming maar in de regio verstoken blijven van de mogelijkheden. Dat is wrang vooral ook omdat de sector de klimaatdoelen onderschrijft, wil en kan vergroenen, producten maakt die levenslang meegaan en volledig circulair zijn, maar eigenlijk niet verder kan”.

Volledig circulair en duurzaam product

Bakstenen, keramische dakpannen en tegels geven Nederland letterlijk een gezicht. In 90% van de gevels van Nederlandse woningen zit baksteen, op ruim 50% van de hellende daken liggen keramische dakpannen, het aantal vierkante meters straatbaksteen in ons land is letterlijk oneindig en de wand- en vloertegels zijn in de natte ruimten van vrijwel alle huizen terug te vinden. Dat is niet zonder reden. De belangrijkste grondstof (klei) komt lokaal uit de Nederlandse rivieren en wordt door de natuur zelf aangevuld. De producten zijn volledig circulair, gaan eeuwenlang mee en kennen geen noodzaak tot onderhoud. “Met waterstof als gas heeft Nederland met onze industrie goud in handen”, zegt de KNB-directeur.

Brandstof is ook grondstof

Voor de productie van bouwkeramiek is aardgas of andere fossiele brandstof lange tijd noodzakelijk geweest: brandstof en grondstof tegelijk. Innovaties in de industrie maken het mogelijk om nu ook groene gassen te gebruiken of het proces -deels- te elektrificeren. In alle gevallen is voldoende netcapaciteit en een groene energie-infrastructuur noodzakelijk. Tot die tijd, gesproken wordt over ver na 2030, is de sector dus nog aangewezen op aardgas. Dat is spijtig ook al omdat de keramische industrie deelneemt aan het Europese CO₂-emissiehandelsysteem ETS. De sector bepleit een Europese aanpak om het internationaal speelveld gelijk te houden. Verlies van de vrijstelling doorbreekt deze gelijkheid en roomt tegelijkertijd het geld af dat anders voor verder fundamenteel onderzoek naar slimme proces- en productinnovaties zou kunnen worden gebruikt.

Bouwkeramische industrie

De in branchevereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB) samenwerkende fabrikanten produceren metsel- en straatbaksteen, keramische dakpannen en gebakken wand- en vloertegels. De bouwkeramische industrie heeft een omzet van ca. 750 miljoen Euro (2022) en biedt een directe werkgelegenheid aan ruim 2.500 personen. De industrie gebruikt jaarlijks 250 mln m³ aardgas en emitteert ca. 500.000 ton CO₂

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie over dit persbericht kunt u contact opnemen met:

- KNB, Ewald LJ van Hal, telefoon 026 3845634, vanhal@knb-keramiek.nl